

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 19 sierpnia 2024 r.

WK-I.431.1.29.2024

**Pan
Adam Bolek
Burmistrz Miasta i Gminy Białobrzegi**

**Urząd Miasta i Gminy w Białobrzegach
Plac Zygmunta Starego 9
26-800 Białobrzegi**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: Anna Doroszewska i Kamil Karkułowski – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 13 do 24 maja 2024 r., kontrolę problemową w Urzędzie Miasta i Gminy w Białobrzegach przy Placu Zygmunta Starego 9.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego oraz realizacji zadań z zakresu ustawy o zmianie imienia i nazwiska w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 6 maja 2024 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 2 sierpnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 50 małżeństw, 42 zgonów, 6 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 11 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

oraz 9 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego i wydano 4 zaświadczenia o stanie cywilnym. Ponadto wydano 2 decyzje na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska³.

W kontrolowanym okresie nie dokonywano rejestracji urodzeń, czynności rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego oraz nie wydawano decyzji o odmowie dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, decyzji w sprawie umorzenia postępowania dotyczącego rejestracji stanu cywilnego, jak również nie wydawano zaświadczeń stwierdzających, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby ani zaświadczeń o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano 8 aktów małżeństwa, w tym: 4 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego i 4 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego⁴, 6 aktów zgonu, 3 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 3 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 3 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 2 zaświadczenia o stanie cywilnym oraz 2 decyzje wydane na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁵.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonał w poddanych kontroli przypadkach Burmistrz Miasta i Gminy Białobrzegi oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego zgodnie z właściwością określoną w art. 6 ust. 3, art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁶, uwierzytelniając akty stanu cywilnego przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra cyfryzacji.

Poddane badaniu akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielnie dla każdego rodzaju zdarzenia i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego, zgodnie z wymogiem art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu

³ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

⁴ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809).

⁵ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 1, który dołączono do akt kontroli.

⁶ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378), dalej: p.a.s.c.

cywilnego⁷.

Poddane kontroli akty małżeństwa oraz zgonu zawierały wymagane dane, określone, odpowiednio, w art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 p.a.s.c. Sporządzone zostały na podstawie wymaganych dokumentów, wymienionych w art. 87 ust. 2 i 3 oraz art. 92 ust. 2 p.a.s.c., z zachowaniem terminów określonych w art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów małżeństwa i zgonu, prowadzone były w formie papierowej, w porządku chronologicznym, a także zawierały dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych do aktów małżeństwa znajdowały się zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia przez kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, zaś w aktach zbiorowych do aktów zgonu – karta zgonu oraz protokół zgłoszenia zgonu.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegających na sprostowaniu aktu stanu cywilnego, uzupełnieniu aktu stanu cywilnego oraz transkrypcji – dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c.

W przypadku aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie art. 104 p.a.s.c., kierownik USC zamieścił adnotację informującą o okolicznościach i podstawie rejestracji aktów, zgodnie z wymogiem określonym w art. 23 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c. We wszystkich poddanych badaniu przypadkach prawidłowo realizowano obowiązek polegający na zamieszczaniu wymaganych wzmianek i przypisków.

Wydane z urzędu odpisy skrócone aktów małżeństwa oraz zgonu zostały wydane niezwłocznie, w każdym przypadku w dniu sporządzenia aktów.

Zaświadczenia o stanie cywilnym zostały wydane z zachowaniem terminu wskazanego w art. 217 § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁸.

Poddane kontroli decyzje w sprawie zmiany imienia i nazwiska wydane zostały zgodnie z właściwością organu określoną odpowiednio w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a. oraz zawierały wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 k.p.a. Decyzje o zmianie nazwiska zostały przesłane

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904).

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) – dalej k.p.a.

za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do właściwych kierowników urzędu stanu cywilnego, zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

Ustalono, że wysokość pobranej opłaty skarbowej za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa, wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach sprostowania, uzupełnienia i transkrypcji, a także za wydanie decyzji o zmianie imienia i nazwiska oraz zaświadczeń o stanie cywilnym była zgodna z określoną w załączniku do ustawy o opłacie skarbowej⁹.

Osoba zatrudniona w okresie objętym kontrolą na stanowisku kierownika USC spełniała wymogi do zajmowania tego rodzaju stanowiska w zakresie wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 8 ust. 1 p.a.s.c.

W wyniku kontroli nie stwierdzono przechowywania w archiwum urzędu stanu cywilnego ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych z naruszeniem zasad ich przekazywania do właściwego archiwum państwowego, określonych w art. 128 ust. 1 oraz art. 129 ust. 3 p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w okresie od 1 marca 2023 r. do 6 maja 2024 r. nie funkcjonowało stanowisko zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego, pomimo że okręg liczył poniżej 50 000 mieszkańców. Powyższym naruszono art. 6 ust. 4 p.a.s.c., zgodnie z którym: „*W okręgach liczących poniżej 50 000 mieszkańców wójt (...) zatrudnia zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego oraz może zatrudnić inną osobę na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego*”. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 6 ust. 3 p.a.s.c. kierownikiem urzędu stanu cywilnego jest wójt (burmistrz, prezydent miasta). Z treści art. 6 ust. 4 p.a.s.c. wynika **obowiązek** zatrudnienia w pierwszej kolejności zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego oraz **opcjonalna możliwość** zatrudnienia przez kierownika urzędu stanu cywilnego (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) innej osoby na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego oraz realizacji zadań z zakresu ustawy o zmianie imienia i nazwiska ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonego uchybienia**.

⁹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonego uchybienia, poprzez prawidłową realizację obowiązku określonego w art. 6 ust. 4 p.a.s.c.

Przedstawiając powyższe informuję, że od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem e-Doręczeń lub przez ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Lesław Kuczyński
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/